

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту  
(найменування кафедри)

Допущено до захисту  
Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_  
(підпис)  
“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2019 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**  
**на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 6.0305901 «Облік і аудит»

за освітньою програмою «Облік і аудит»

на тему: «Облік та аудит операцій з основними засобами: нормативне забезпечення та діюча практика на прикладі ТОВ «Аркадія Плаза»

**Виконавець:**

студентка ЦЗФН \_\_\_\_\_ факультету

Баргамон М.П. \_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я, по батькові)

\_\_\_\_\_  
/підпис/

**Науковий керівник:**

ст.викладач \_\_\_\_\_

(науковий ступінь, вчене звання)

Самострол С.В. \_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я, по батькові)

\_\_\_\_\_  
/підпис/

## ЗМІСТ

|                                                                                                   |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ВСТУП.....</b>                                                                                 | <b>3</b>  |
| <b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ .....</b>      | <b>6</b>  |
| 1.1. Нормативне забезпечення, визначення, класифікація та оцінка основних засобів .....           | 6         |
| 1.2. Бухгалтерські та податкові аспекти обліку основних засобів.....                              | 12        |
| 1.3. Дискусійні питання обліку основних засобів за вимогами ПСБО та МСФО .....                    | 21        |
| <b>РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АРКАДІЯ ПЛАЗА»</b>      | <b>26</b> |
| 2.1. Загальна економіко-організаційна характеристика підприємства та його облікової політики..... | 26        |
| 2.2. Особливості обліку руху основних засобів підприємства та напрями його удосконалення .....    | 32        |
| 2.3. Облік нарахування зносу основних засобів та витрат на ремонти і поліпшення .....             | 37        |
| <b>РОЗДІЛ 3. ТЕОРІЯ ТА ДІЮЧА ПРАКТИКА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....</b>  | <b>43</b> |
| 3.1. Організаційні та методичні підходи аудиту операцій з основними засобами .....                | 43        |
| 3.2. Оцінка стану та напрями удосконалення діючої системи внутрішнього контролю підприємства..... | 46        |
| 3.3. Аналіз ефективного використання основних засобів підприємства .....                          | 51        |
| <b>ВИСНОВКИ.....</b>                                                                              | <b>60</b> |
| <b>Список використаних джерел.....</b>                                                            | <b>65</b> |
| <b>Додатки.....</b>                                                                               | <b>71</b> |

## ВСТУП

**Актуальність теми.** Необоротні активи в сучасних умовах господарювання виконують найголовнішу роль в діяльності підприємства, оскільки становлять вагомую частку всього його майна, складають речові фактори виробництва, основу матеріально-технічної бази. Від ефективності використання необоротних активів залежить кінцевий результат діяльності виробничого підприємства. Ефективність використання необоротних активів підприємства залежить від багатьох факторів, до яких варто віднести правильність обліку основних засобів, правильність їх оцінки, як відповідність щодо їх використання так і збереження. Необоротні активи є одним із найважливіших об'єктів економічних наук, зокрема обліку, аудиту та аналізу. Проблеми ефективного управління основними засобами нерозривно пов'язані з удосконаленням бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та аудиту, як основної інформаційної бази сучасного менеджменту та прийняття управлінських рішень.

Питанням розвитку теорії та практики бухгалтерського та податкового обліку основних засобів підприємства присвячені праці Агрес, Н. Бабяк, Н. Верхоглядова, В. Караєв, О. Коваленко В. Сопко, Л. Сук, В. Шило, Ф.Бутинця, Н Войнаренко, В. Войтенко, С.Голов, М.Білуха, М.Завгородній, В.Лінник В., Ю Осадчий, М.Пушкар М., В.Сопко, В.Швець та інші.

**Метою кваліфікаційної роботи** є обґрунтування та дослідження теоретичних та практичних особливостей організації обліку і контролю виробничих запасів, розробка рекомендацій з удосконалення їх організації та здійснення.

**Завдання дослідження.** Для досягнення поставленої мети було поставлено і вирішено низку завдань, таких як:

- визначення економічної сутності основних засобів, їх основних класифікаційних ознак і методів оцінки;
- порівняльний аналіз вимог обліку відповідно до П(С)БО та МСФО;

- розкрити теоретичні засади синтетичного та аналітичного обліку основних засобів;
- визначити теоретичні основи організації та діючу практику проведення внутрішнього контролю основних засобів;
- визначити наявність проблемних питань обліку та контролю операцій з основними засобами;
- охарактеризувати діяльність підприємства та його облікової політики;
- аналіз ефективності використання основних засобів підприємства;
- на підставі проведеного дослідження надати пропозиції щодо подальшого удосконалення обліку, внутрішнього контролю основних засобів на підприємстві.

**Об'єктом дослідження** є існуюча система бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю операцій з виробничими запасами ТОВ «Аркадія Плаза» .

**Предметом дослідження** є сукупність теоретичних питань, методичних і практичних завдань, пов'язаних з організацією і веденням обліку, аналізу та контролю операцій з основними засобами, проблемні питання теми.

**Методи дослідження.** Під час написання роботи використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи, а саме: групування і порівняння, спостереження; абстрактно-логічний, конкретизування; аналіз і синтез, аналогій та моделювання. Так, наприклад, історичний метод використовувався при дослідженні поняття «необоротні матеріальні активи»; діалектичний метод – при вивченні теоретичних засад обліку необоротних активів; загальнонаукові методи аналізу і синтезу, індукції та дедукції – при розкритті економічної сутності необоротних активів; при аналізі діяльності підприємства та ефективності використання основних засобів використовувалися способи та прийоми фінансового і економічного аналізу. Для обробки, аналізу і реєстрації інформації в роботі використовувалися засоби Microsoft Excel і Microsoft Word.

**Інформаційною базою** дослідження виступили нормативні та законодавчі документи, що регламентують організацію та ведення бухгалтерського обліку в Україні, ПСБО, МСФО, ПКУ, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань бухгалтерського обліку та контролю операцій з виробничими запасами, економічної теорії, довідково-інформаційні видання, матеріали науково-практичних конференцій з обліку, контролю, аудиту, первинні документи, облікові реєстри, фінасова, податкова та статистична звітність ТОВ «Аркадія Плаза».

## ВИСНОВКИ

Ефективне використання основних засобів та правильна організація їх обліку є важливими факторами успішності результатів діяльності підприємств.

Національний облік основних засобів здійснюється відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби», який визначає, що основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство/установа утримує з метою використання їх у процесі виробництва/діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

У зарубіжних країнах поняття «основні засоби» ототожнюють із поняттям «необоротні активи», яке може позначатися різними термінами: «постійні активи», «власність», «споруди й обладнання», «матеріальні активи» тощо.

Критерії визнання основних засобів є подібними в більшості країн і включають наступні чинники: матеріально-речова форма; можливість достовірного визначення вартості; ймовірність отримання економічних вигід від використання; тривалий термін експлуатації (понад 1 рік).

В результаті аналізу обліку основних засобів в Україні та зарубіжних країнах, були виявлені як спільні, так і відмінні риси. Зокрема, спільне пояснюється тим, що Україна, як і зарубіжні країни, у веденні обліку враховують основні концепції МСФЗ. А основні розбіжності спостерігаються у питаннях оцінки, визнання витрат на поліпшення та амортизації основних засобів.

Об'єктом дослідження у роботі виступає ТОВ «Аркадія Плаза». Предметом і метою діяльності, якого є отримання прибутку з надання послуг в галузі готельно-ресторанної справи. До основних видів діяльності товариства відносяться послуги 4-х зіркового готелю, діяльність в галузі спорту, ресторанні послуги і послуги з доставки продуктів харчування.

До основних послуг, які надаються підприємством відносяться послуги проживання, харчування, користування телевізором, холодильником, що включаються до ціни номера. До додаткових послуг відносяться послуги з прання і прасування, надання автостоянки, послуги перукарні, прокат спортивного та туристичного інвентарю, користування фітнес – залом, тенісним кортом, басейном, баром тощо.

Кількість штатних працівників підприємства відповідно до штатного розпису станом на березень 2019 року складає 44 особи. У структурі товариства виділено такі структурні підрозділи: адміністрація; бухгалтерія; відділ готельного господарства; фітнес-центр; ресторан-бар; адміністративно-господарський відділ.

Ключовими елементами облікової політики щодо обліку операцій з основними засобами є: метод нарахування амортизації об'єктів основних засобів та інших необоротних матеріальних активів -це прямолінійний метод, нарахування амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів проводяться в першому місяці використання таких об'єктів у розмірі 100 %; нарахування зносу проводиться з використанням рахунків 9 класу.

В наказі про облікову політику підприємства не визначено вартісний критерій віднесення матеріальних об'єктів до основних засобів, який зокрема передбачено вимогами ПКУ - 6000,00 гривен.

Важливими в побудові бухгалтерського обліку є первинні документи, які фіксують факт здійснення операції і складаються під час її проведення. Підприємство використовує типові форми первинних документів.

На балансі підприємства обліковуються власні основні засоби, які розташовані в офісі та виробничих підрозділах. У складі основних засобів підприємства виділяються наступні групи об'єктів, які рахуються на відповідних рахунках обліку: 151 «Капітальне будівництво» в частині ремонтів та поліпшень; 103 «Будинки та споруди» в частині проведених робіт з монтажу систем опалення; рахунок 106 «Інструменти, прилади, інвентар» до складу яких

відносяться, наприклад: акустичні системи, бігові доріжки, крісла, щити, котельне обладнання, меблі тощо.

Облік основних засобів на підприємствах здійснюється за відповідними етапами руху основних засобів.

Вважаємо доцільним доповнити інформацію щодо методичних підходів підприємства в обліку основних засобів і внести додатково інформацію стосовно: порядку визначення облікової одиниці основних засобів; порядку визначення ліквідаційної вартості основних засобів; порядку використання сум дооцінки основних засобів; періодичність (період) зарахування сум дооцінки основних засобів до нерозподіленого прибутку; порядок застосування методики суми втрат від зменшення корисності та вигод від відновлення корисності основних засобів.

До основних завдань аудиту основних засобів відносять: встановлення правильності документального оформлення і своєчасного відображення в обліку операцій з основними засобами, їх надходження, внутрішнє переміщення і вибуття; перевірка правильності розрахунку, своєчасного відображення зносу основних засобів; перевірка доцільності проведення ремонту основних засобів, контроль за витратами на капітальний ремонт, за правильністю їх відображення; перевірка правильності відображення в обліку фінансових результатів від вибуття основних засобів; - підтвердження законності і правильності відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з основними засобами [ ].

За результатами проведеного тестування середовища контролю підприємства встановлено, що підприємство має штатну одиницю - внутрішнього аудитора. Окрім того, практично всі структурні підрозділи наділені зобов'язаннями здійснювати поточний внутрішній контроль відповідно до тих функціональних обов'язків, які їм властиві. Відповідальним за організацію системи внутрішнього контролю є директор підприємства, фінансовий контроль здійснює бухгалтер та аудитор, поточний контроль надання послуг, їх обсягів та замовлень – адміністратори.

В цілях удосконалення ведення внутрішнього контролю в роботі зазначено необхідні заходи щодо: розробки посадових інструкцій персоналу підприємства; застосування заходів зниження ризику системи внутрішнього контролю в комп'ютерному середовищі; розширення контрольних процедур та методів виявлення шахрайства та помилок; доповнення положень наказу про облікову політику щодо порядку визначення ліквідаційної вартості; термінів корисного використання об'єктів основних засобів; посилення внутрішнього контролю та виявлення економічних та юридичних наслідків господарських операцій модернізації та ремонтів, дообладнання основних засобів і відповідності нормам діючого законодавства.

Аналітичні розрахунки показали, що на кінець 2017 року підприємство ТОВ «Аркадія Плаза» є фінансово не стійким, тобто фінансово залежним. На підприємстві відсутній власний капітал і воно працює лише на залучених коштах; коефіцієнт маневровості, як на кінець 2017 року, так і на кінець 2018 року має від'ємне значення. Узагальнюючи результати розрахунку показників платоспроможності можна зробити висновок, що підприємство ТОВ «Аркадія Плаза» має низький рівень платоспроможності.

Аналіз структури основних засобів ТОВ «Аркадія Плаза» свідчить, що у 2017 - 2018 роках на ТОВ «Аркадія Плаза» відбувалось постійне збільшення вартості основних засобів в основному за рахунок росту вартості інших основних засобів.

Аналіз стану та руху основних засобів ТОВ «Аркадія Плаза» свідчить, що коефіцієнт оновлення основних засобів випереджає коефіцієнт вибуття.

Аналіз показників ефективності використання основних засобів показав погіршення ефективності використання основних засобів, в т.ч. й погіршення ефективності використання активної частини основних засобів.

За період, що аналізується (2017 - 2018 роки) обсяг наданих послуг на підприємстві збільшився на 1156,5 тис. грн. Дане збільшення відбулось за рахунок збільшення середньорічної вартості основних засобів на 15445 тис. грн. та за рахунок збільшення частки машин та обладнання на 8329 тис. грн., але у

тойже час на підприємстві відбулось зменшення частки активної частини засобів та віддачі машин і обладнання, що призвело до зменшення обсягу наданих послуг відповідно на 98 тис. грн. та 22519,5 тис. грн.

Таким чином, ми можемо зробити висновок, що підприємство має змогу збільшити обсяг наданих послуг на 22617,5 тис. грн. у тому числі за рахунок збільшення частки активної частини основних засобів на 98 тис. грн. та за рахунок збільшення віддачі машин і обладнання на 22519,5 тис. грн.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Бондар М.І., Бабіч В.В. Амортизація основних засобів: облік та оподаткування // Вісник ЖДТУ Серія: Економічні науки. 2015. № 1 (55). С.31-34
- 2.Бондар М.І. Облік і аудит основних засобів: автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит»/ М.І. Бондар К., 2001. 23 с.
- 3.Бондар О. До питання оцінки основних засобів підприємства в бухгалтерському обліку / О.Бондар // Бухгалтерський облік і аудит. 2010. № 3. С. 23-28.
- 4.Бондаренко Н.М. Організація внутрішньогосподарського контролю використання основних засобів на підприємстві / Н.М. Бондаренко, К.І. Бідняк // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. 2015. Т. 20. Вип. 1/1. С. 157-160
- 5.Бразілій М. Н. Організація і методика аудиту основних засобів та шляхи його вдосконалення / М. Н. Бразілій, М. М. Тимошенко// Економіка та держава. 2011. № 24. С. 104-109.
6. Бутинець Ф.Ф., Виговська Н.Г., Малюга Н.М., Петренко Н.І. Контроль і ревізія: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. / За редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця. 3-є вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута», 2002. 544 с.
- 7.Бутинець Т. А. Основні засоби: точка зору економіста / Т. А. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2012. С. 22–36.
8. Войнаренко М. П., Пономарьова Н. А., Замазій О. В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
- 9.Воронцова А. С. Справедлива вартість необоротних активів: сутність та процедура оцінювання / А. С. Воронцова, І. О. Макаренко // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. 2015. № 5.

10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

11. Голов С.Ф., В.М. Костюченко, І.Ю. Кравченко, Г.А. Ямборко /Фінансовий облік: [підручник] К.: Лібра, 2005. 976 с.

12. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: Монографія. К.: Центр учбової літератури, 2007, с. 212.

13. Гордієнко Н.І. Аудит, методика і організація: навчальний посібник / Гордієнко Н.І., Харламова О.В., Карпенко М.Ю. - Харків: ХНАМГ, 2007. 293 с. (452 с.) Укр. мова. - ((для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 2.).

14. Довгопола Н. Амортизація: предметна сутність і ступінь впливу на відтворення основних засобів // Бухгалтерський облік і аудит. 2010. № 12. с. 3-13.

15. Енциклопедія бухобліку (частина 1). 4. Визначаємо облікову політику Податки та бухгалтерський облік, № 85, Жовтень, 2017. С 41-45

16. Жминько С.І. Внутренний аудит / Жминько С.І., Швырёва О.И., Сафонова М.Ф. Ростов н/Д: Феникс, 2008. 316, [2] с.

17. Загородній А.Г. Облік і аудит: термінологічний словник / Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Партин Г.О. Львів: «Центр Європи», 2002. 671 с.

18. Зюкова М.М. Удосконалення обліку та аналізу основних засобів (на матеріалах хлібопекарських підприємств Полтавської області) автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит»/М.М. Зюкова. Харків, 2004. 21 с.

19. Ігнашкіна Т.Б., Шура Н.О., Моделювання стану та ефективності відтворення основних фондів промислових підприємств// Вісник ЖДТУ № 1 (55) 2014 с 205-210

20. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30 лис. 1999 р. URL: Верховна Рада України: <http://www.rada.gov.ua>.

21. Кононенко О., Маханько О. Аналіз фінансової звітності. Харків: Фактор, 2008.. 208 с.
22. Колесник Я.В. Відтворення основних засобів: види, форми та джерела фінансування // Вісник Дніпропетровської державної фінансової академії: Економічні науки. Науково-теоретичний журнал. 2009. № 2. С. 130-133.
- 426 Кругляк Б.С. та ін. Економічний аналіз підприємств. Навчальний посібник . Хмельницький 2009. 420 с.
27. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту. К. Каравела, 2009. 586 с
28. Киреева Н.В. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: Учебное пособие / Н.В. Киреева - М. Издательский дом «Социальные отношения», 2007. 512 с.
29. Лайко О.І. Вдосконалення обліку і аудиту основних засобів на підприємствах вітчизняної економіки // Економіка та держава. №8. 2011. С. 28-34.
30. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: Навчальний посібник/ В. Лень, В. Гливенко. К.-Центр навчальної літератури, 2004. 576 с.
31. Лишиленко О.В. Фінансовий облік: Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. – Ктїв: Центр навчальної літератури, 2008. 556 с.
32. Максименко А.В. Проблемні питання обліку основних засобів URL: // Фінаси, облік і аудит: Збірник наукових праць. Режим доступу: [www.nbuv.gov.ua / portal / Soc\\_Gum / Foa / 2009\\_13 /index. html](http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Foa/2009_13/index.html).
33. Масленніков Є.І. Управление амортизацией основных средств // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика. 2008. Вип. 20, т. 11.с. 62-65.  
Мултанівська Т.В. Місце інвентаризації в аудиті основних засобів на підприємстві // Научно-технический сборник . №87. 2010. С. 290-295.
34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16) «Основні засоби» // IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012. URL: [http://zakon4.rada.gov.ua /laws/show/929\\_014](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014).

35. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: Видання 2019-2017 року в трьох частинах/ Пер. з англ. мови О.В. Селезньов, О.Л. Ольховікова, К.: ТОВ "ІАМЦ АУ "СТАТУС", 2016. – 1172 с.

36. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561. URL: [www.minfin.gov.ua/document/](http://www.minfin.gov.ua/document/)

37. Наказ Мінстату «Про затвердження типових форм первинного обліку» від 29.12.95 р. № 352. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/>

38. Наказ Мінфіну «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання» від 13.09.2016 р. № 818. URL: [www.minfin.gov.ua/document](http://www.minfin.gov.ua/document)

39. Нападовська Л.В. Внутрішньогосподарський контроль в ринковій економіці: монографія / Л.В. Нападовська. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. 224 с.

40. Нашкерська Г.В. Бухгалтерський облік : Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. С. 146-151.

41. Надворняк Я.М. Порівняльний аналіз методів нарахування амортизації як джерела відтворення основних засобів / Я.М. Надворняк // Економіка АПК. 2018. № 11. С. 84-89.

42. Огійчук М. Ф. Аудит: організація і методика: Навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і допов./ М.Ф.Огійчук, І.Т. Новіков, І.І. Рагуліна. К.: Алерта, 2012. 664с.

43. Облік внутрішньоукраїнської оперативної оренди. Податки та бухгалтерський облік. 2016. № 74. С. 56-61.

44. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. М-вом фінансів України 30 лист. 1999 р.// URL: Законодавство України: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

45. Попович В.І. Облік основних засобів: порівняльний аналіз МСБО та ПСБО / В.І. Попович // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2012. № 721. С. 216-219.

46.Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page3> (дата звернення: 11.02.2018).

47.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» - URL: [www.minfin.gov.ua/ document/](http://www.minfin.gov.ua/document/)(дата звернення: 11.09.2018).

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Мінфіну від 31.12.99 р. № 318. URL: [www.minfin.gov.ua/ document/](http://www.minfin.gov.ua/document/)(дата звернення: 11.09.2018).

49.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.99 р. № 163. URL: [www.minfin.gov.ua/ document/](http://www.minfin.gov.ua/document/)(дата звернення: 11.09.2018).

50.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193 URL: [www.minfin.gov.ua/ document/](http://www.minfin.gov.ua/document/)(дата звернення: 12.09.2018).

51.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, і припинена діяльність» затверджено наказом Міністерства фінансів України № 617 від 07 лис. 2003 р. URL: [www.minfin.gov.ua/ document/](http://www.minfin.gov.ua/document/)(дата звернення: 11.09.2018).

52.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2005 р. № 817 URL: [www.minfin.gov.ua/ document/](http://www.minfin.gov.ua/document/)(дата звернення: 11.09.2018).

53. Пугачёв В.В. Внутренний аудит и контроль. Организация внутреннего аудита в условиях экономического кризиса: учебник / В.В. Пугачёв - М.: Дело и Сервис, 2010. - 224 с.

54. Самбурська, Н. І. Витрати на ремонт і поліпшення основних засобів підприємств: аспекти обліку та оподаткування / Н. І. Самбурська // Наук. вісн. Нац. ун-ту ДПС України (економіка, право). 2011. № 3(54). С. 124–130.

55. Сук Л., Сук П. Організація обліку необоротних активів // Бухгалтерія в сільському господарстві. №15-16 [240-241]. 2010. С. 49-60.

56. Типові проблеми відображення в обліку та звітності основних засобів. URL: [http://minfin.com.ua/taxes/-/gospoper/bo\\_2\\_1\\_11\\_osnzasobi.html](http://minfin.com.ua/taxes/-/gospoper/bo_2_1_11_osnzasobi.html)

57. Урбан Н.М. Методика та організація оцінки активів підприємства в обліку та аудиті: дис. канд. екон. наук: 08.06.04/ Наталія Михайлівна. - Тернопіль, 2004. 215 с.

58. Утенкова К.О. Відтворення основних засобів та його фінансове забезпечення у сільському господарстві : дис. к. е. н. : спец. 08.07.02 / К.О. Утенкова ; Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 2006.

59. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

60. Чабаненко Ж.М. Особливості фінансового обліку основних засобів // Економічний простір. 2016. № 57. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>

61. Шпак Л. О. Аналіз ефективності використання основних засобів / Л. О. Шпак URL: <http://www.ukrreferat.com>